

POSUDEK OPONENTA DIPLOMOVÉ PRÁCE

Jméno diplomanta:	Veronika Janáčková
Téma práce:	Výživné mezi rodiči dětmi
Rozsah práce:	64 stran vlastního textu
Datum odevzdání práce:	23. 11. 2009

1. Aktuálnost (novost) tématu

Diplomantkou zvolené téma lze považovat nikoliv za nové, nýbrž za aktuální. Důvodem je skutečnost, že právní úprava této problematiky obsažená v zákoně o rodině je stále předmětem široké diskuse odborné, laické i politické. To se odráží také v činnosti zákonodárce, který právní úpravu výživného novelizoval naposledy v roce 2008 (zákon č. 259/2008 Sb.).

2. Náročnost tématu na teoretické znalosti, vstupní údaje a jejich zpracování a použité metody

Zpracování diplomantkou zvoleného tématu vyžaduje znalost institutu výživného, jakož i otázek s tím souvisejících (např. otázky statusové, atp.). Této problematice byla, zejména v posledních pěti letech, věnována značná pozornost. Náročnost zvládnutí těchto teoretických otázek, při čemž lze čerpat z bohaté literatury, odpovídá požadavkům, které jsou kladeny na práce tohoto druhu. Níže bude posouzeno, zda si diplomantka tyto teoretické otázky dostatečně osvojila a zda je její práce s těmito základními východisky koherentní.

3. Formální a systematické členění práce

Po formální stránce je práce členěna do jednotlivých kapitol (celkem 10 včetně úvodu a obsahu). V úvodu si autorka výtýčuje cíle práce a blíže čtenáře seznamuje s tematickým zaměřením. Kladně lze hodnotit, že autorka nechce opomenout historický vývoj zkoumaného institutu, jakož ani pohled mezinárodní, srovnávací některé zahraniční právní úpravy s právní úpravou naší.

Práce je vystavěna v logické návaznosti a její systematika je zdařilá. Nejprve autorka vysvětluje základní pojmy (výživné, vyživ. povinnost – kap. 1) a po té pojmy rodič a dítě. K tomu lze mít drobnou metodologickou poznámku: Pojmy „rodič“ i „dítě“ řadí autorka pod „některé další pojmy“ (kap. 3), což může vzbuzovat dojem jejich menšího významu pro dané téma. Je však zřejmé, že tomu tak není a že jde rovněž o pojmy klíčové, které proto netřeba vyčleňovat do samostatné kapitoly (a není to potřebné ani z hlediska rozsahu textu). Následuje stručný historický exkurz o vyživovací povinnosti. I přes jeho stručnost snad autorka mohla krátce nastínit pojetí vyživovací povinnosti v právu římském, z něhož pak i v rodinných věcech vyšlo obecné právo soukromé, jež bylo později odraženo v Obecném zákoníku občanském z roku 1811.

Těžištěm práce jsou však především kapitoly 5 a 7. Největší pozornost věnuje autorka vyživovací povinnosti rodičů k dětem (kap. 5). Tato kapitola je přehledná, neboť je vhodně členěna na menší celky, které vystihují jádro problematiky.

V šesté kapitole se autorka zabývá vyživovací povinností dětí k rodičům. Je pochopitelné, že rozsah této kapitoly je menší (celkem 6 str.) – je však třeba upozornit, že autorka si v úvodu vytkla za cíl věnovat se právě této dílčí otázce podrobněji. Tuto kapitolu nelze vzhledem k rozsahu považovat za těžiště práce a vyvstává tak otázka, zda autorka dostála při zpracování práce cílům, které si sama vytkla (viz výše). S kapitolami 5 a 6 úzce souvisí i kapitola 7, která obsahuje exkurz zkoumanou problematikou napříč devíti evropskými státy. Takový exkurz lze považovat za

komparatisticky zdařilý a reprezentativní. Drobnou systematickou nepřesnost lze vytknout pouze v bodě 7.1.9 – Anglie a Wales. Zatímco v předchozích bodech (7.1.1. až 7.1.8) zpracovává autorka právní úpravu určitého státu, v bodě č. 9 se bez bližšího upozornění zabývá právní úpravou ve dvou regionech určitého státu, totiž v Anglii a Walesu, což jsou dvě ze čtyř zemí (*constituent country*) tohoto státu, totiž Spojeného království Velké Británie a Severního Irsku. Stranou tak autorka ponechala úpravu ve Skotsku a v Severním Irsku. To však autorce nevytýkám, její zahraniční pohled je dostatečně reprezentativní. Autorce však vytýkám, že na toto čtenáře neupozornila alespoň ve formě poznámky pod čarou.

Kapitola 8 se zaměřuje na mezinárodní dokumenty související s problematikou výživného a v kapitole 9 autorka seznamuje s judikaturou. Obě kapitoly práci vhodně doplňují, ostatně bez práce s judikaturou by práce nebyla kompletní. Nelze nic namítat proti vyčlenění judikatury do samostatné kapitoly, slušelo by se však, aby autorka v textu na judikaturu průběžně upozorňovala formou odkazů v poznámkách pod čarou. Tak by se její práce stala systematictější a provázanější.

V závěru práce (kap. 10) autorka přehledně shrnuje a hodnotí své poznatky, připojuje navíc své kritické hodnocení. Je škoda, že stranou pozornosti autorky zůstal návrh nového občanského zákoníku.

4. Vyjádření k práci

Vzhledem k výše uvedenému lze práci hodnotit jako průměrnou diplomovou práci, obsahující však nejen výše uvedené nedostatky rázu systematického, ale také nedostatky věcné. Tak na str. 15 autorka uvádí citaci z díla Nová, O. – Těžká, O.: Vyživovací povinnost. Praha: Linde Praha, 1995: „by však určitě stálo za zavážením, aby budoucí právní úprava obsahovala i definici matky, event. samotného mateřství.“ Diplomátka bohužel nezaznamenala, že tato myšlenka se záhy stala obsoletní. Autorka tak bohužel projevila:

- 1) Hrubou neznalost základní otázky rodinného práva. Tato hrubá chyba mimořádně snižuje hodnotu celé práce a zákonitě se musí odrazit v navrženém stupni hodnocení.
- 2) Hrubou nedbalost při práci s prameny, když neověřila jejich aktuálnost.

Vzhledem k jinak vcelku zdařilému zpracování celé práce po věcné i formální stránce považuji práci sice za obhajitelnou, ovšem pouze za stupeň hodnocení „dobře“ a to ještě pouze v případě, kdy autorka u obhajoby přesvědčivě prokáže znalost otázek osobního stavu týkajících se mateřství i otcovství. I přes uvedené výtky lze uzavřít, že práce splňuje požadavky kladené na diplomovou práci.

5. Kritéria hodnocení práce

Splnění cíle práce	Cílem diplomové práce je hlubší pohled na problematiku výživného, zejm. výživného poskytovaného dětmi rodičům. Autorka tento cíl splnila částečně , když rozsah otázky, kterou si sama zvolila jako otázku ústřední, je zpracován v malém rozsahu (pouze 6 stran).
Samostatnost při zpracování tématu	Diplomantka při zpracování zvoleného tématu prokázala schopnost samostatné práce , a to nejen při studiu odborné literatury právnícké, nýbrž i při sepsání vlastního textu práce. Lze však autorce vytknout, že v převážné míře čerpala pouze z publikace výše uvedené v bodě 4 tohoto posudku.

Logická stavba práce	Logická stavba práce je již zhodnocena výše a lze ji hodnotit jako celkově zdařilou s drobnými výhradami.
Práce s literaturou (využití cizojazyčné literatury) včetně citací	Autorka pracuje s literaturou řádně a průběžně na ni odkazuje. Seznam použité literatury je přehledný. Ze seznamu vyplývá, že autorka pracovala s téměř třiceti publikacemi ať už monografického či časopiseckého charakteru. To je vzhledem k požadavkům na práce tohoto druhu více než postačující.
Hloubka provedené analýzy (ve vztahu k tématu)	Autorka téma zvolené v názvu diplomové práce zpracovala co do podrobnosti způsobem odpovídajícím požadavkům na práce tohoto druhu. Kladně lze hodnotit především exkurz po zahraničních právních úpravách. Lze tedy uzavřít, že autorka zvolené téma zpracovala a vyčerpala dostatečně.
Úprava práce (text, grafy, tabulky)	Úprava práce je po formální stránce přehledná. Velikost písma i jeho rozpat je standardní, počet úhozů odpovídá průměrné normostraně. Součástí práce nejsou žádné grafy či tabulky (což je vzhledem k danému tématu pochopitelné). Lze uzavřít, že úprava odpovídá požadavkům kladeným na práce tohoto druhu.
Jazyková a stylistická úroveň	Jazyková a stylistická úroveň práce je dobrá.

6. Přípomínky a otázky k zodpovězení při obhajobě

6.1 Přípomínky – viz výše v rámci podrobného hodnocení

6.2 Otázky k zodpovězení při obhajobě:

1) Při ústní obhajobě práce autorka prokáže znalost základních statusových otázek týkajících se mateřství i otcovství. Výslovně uvede, který zákon upravil problematiku mateřství po statusové stránce, zda jde o ustanovení kogentní a jaké jsou jeho praktické důsledky.

2) Při ústní obhajobě seznámí s podobou právní úpravy této problematiky v návrhu nového občanského zákoníku a provede její zhodnocení oproti současnému stavu.

Doporučení/nedoporučení k obhajobě	práce	Závěrem lze konstatovat, že předložená diplomová práce, jak po stránce formální, tak i obsahové, i přes uvedené výhrady, splňuje požadavky kladené na práce tohoto druhu, a proto doporučuji její přijetí k ústní obhajobě.
Navržený klasifikační stupeň		Dobře.

V Praze dne 4. ledna 2010

JUDr. Dita Frintová, Ph.D.
oponent diplomové práce